

vsak petek z datumom
prihodnjega dneva.

Dopisi naj se frankujejo in pošiljajo uredništvu „Mira“ v Celovec, Pavličeva ulica št. 7.

Osebni pogovor od 10. do 11. ure predpoldne in od 3. do 4. ure popoldne.

Rokopisi naj se samo po eni strani lista napišejo, druga stran naj bo prazna.

Rokopisi se ne vračajo.

za celo leto 4 krone.

Denar naj se pošilja točno pod napisom:

Upravništvo „Mira“
v Celovec,

Vetrinjsko obmestje št. 26.

Naročnina naj se plačuje naprej.

Za in serate se plačuje po 20 vin. od garmond-vrste vsakokrat.

MIRA

Clasilo koroških Slovencev

Leto XXVIII.

V Celovcu, 16. januarja 1909.

Štev. 3.

Šola brez oken — izumitev koroškega deželnega šolskega sveta.

Šola brez oken, to vam je gotovo nekaj čudnega. Prej pa, ko vam to prikazen opišem, vam hočem povedati še neko zgodbo, ki smo jo brali na latinskih šolah in ki mi je ostala dobro v spominu. Brali smo o nekem nemškem purgarju, reklo se jim je „Schilbürgerji“. (Bili so to prebivalci mesta Schilda na Pruskem, torej pristni Nemci.) Ti „Schilbürgerji“ so bili zelo prebrani ljudje, ki so naredili marsikaj pametnega. Enkrat jim je prišlo tudi na misel, da si morajo postaviti novo mestno hišo, v kateri bodo imeli svoje seje in svoja posvetovanja. Vsi so se z veliko vnemo poprijeli dela in kmalu je bila hiša gotova. Ker so pa hoteli, da bi bila ta hiša nekaj posebnega, naredili so jo na 3 vogle. Ko je bila hiša dovršena, hoteli so jo, kakor je običajno, slovesno blagosloviti. Ob določenem dnevu so se zbrali vsi purgarji v praznični obleki in se podali v procesiji v novo mestno hišo. Ko pa vstopijo v hišo, se niso nemalo prestrašili: v hiši je bilo vse temno, tako da drug drugega niso videli. Začuden so začeli zdaj preiskovati, kaj je neki temu vzrok, in ogledali so si hišo od znotraj in od zunaj, a niso našli nobene napake. Vse se jim je zdelo prav, tega pa niso zapazili, da hiša nima oken; na okna so namreč popolnoma pozabili.

Zbrali so se k posvetovanju, kaj jim je storiti. Da bi pa v temi ne sedeli, so si svetili pri seji s treskami. Modrovali so semintja, in večina je bila za to, da je treba hišo zopet podreti in nanovo postaviti. Tu se eden vzdigne in pravi: Hišo podreti bi bilo vendar škoda. Ali pa se ne da morebiti svetloba v vrečah (žakljih) v hišo nanositi? Poskusimo!“ Ta nasvet je vsem tako ugajal, da so sklenili, to takoj poskusiti. Hitro so tekli vsak na svoj dom po potrebno orodje, in opoldne so bili že zopet vsi skupaj. Prinesli so bili s seboj vreče, škafe, piskre, koše, vile, lopate, ponvice in drugo podobno orodje.

In ko je ura odbila dvanajst ter je solnce najlepše sijalo, tedaj so se podali na svoje delo; začeli so loviti svetlobo.

Nekateri so odprli svoje vreče, da je solnce sijalo v nje, ter jih hitro zopet zavezali in tekli ž njimi v mestno hišo, kjer so jih zopet odprli in svetlobo izpustili v hišo, drugi so zopet pridno kidali svetlobo z lopatami v škafe ali pa z vilami nalagali v koše ali pa so jo s ponvicami vsipali v piskre ter jih potem hitro pokrili in odnesli. Eden je bil posebno premeten; prinesel je namreč mišjo past, ter je hotel dan z zvijačo ujeti v past kakor kakšno miš.

Tako so se trudili celo popoldne, da so jim padale potne kaplje s čela, a ves njihov trud je bil zaman — v hiši ni postalo svetlo.

Tako modri se mi zdijo tudi gospodje pri šolskem svetu v Celovcu. Kajti tudi oni so za nas Slovence izumili in nam vsiljujejo šole — brez oken. Za zgled navajam samo šolo na Strojni. Sicer ima tudi ta šola svoja okna, skozi ta okna pa prihaja svetloba le v šolsko sobo, pa ne v otroške glave.

Namen šole pa je vendar, otrokom glavo razsvetliti, njihov razum razbistriti. Raditega potrebuje šola še druga okna, skozi katera more svetloba tudi v otroške glave. In katera so ta okna? To je učni jezik, to je beseda, s katero učitelj otroke poučuje in jim skuša v glavo posvetiti.

Z besedo mora učitelj otrokom pamet razsvetljevati in jim bistriti razum. Tega pa menda gospodje v Celovcu ne vejo, zato so pri šoli na Strojni na okna pozabili.

Ustanovili so novo šolo, poslali na šolo tudi učitelja, a tega niso povedali in določili, v katerem jeziku se bodo otroci v šoli poučevali. Torej prava šola brez oken. To se je zdelo Strojancem preneumno in zahtevali so, da mora dobiti šola tudi okna, in sicer prava, dobra okna. Zahtevali so, da se mora določiti šoli tudi učni jezik in sicer tak jezik, ki ga bodo otroci tudi razumeli, t. j. slovenski materni jezik. Le če se bo otroke poučevalo v maternem jeziku, se jim bo začelo tudi svetliti v glavi, drugače jim šola nič ne bo

pomagala. In gospodje v Celovcu so bili sedaj v silni zadregi; zbrali so se k posvetovanju in ugrabili semintja, kaj jim je storiti, posvetovali so se cele tri mesece in slednjič prišli do sklepa, da naj se napravijo pri šoli v Strojni — slepa okna, torej okna samo na videz. Ukazali so namreč, da se mora na imenovani šoli vpeljati slovensko-nemški učni jezik, po koroško se to pravi, da se mora slovenske otroke poučevati nemško; slovenske otroke poučevati nemško pa se pravi, v žaklju svetlobo v hišo nositi. Če gospode to veseli in se jim to pametno zdi, naj napravijo take šole za svoje otroke, nam se zdi tako početje nespametno.

Strojanci s tem odlokom deželnega šolskega sveta seveda niso bili zadovoljni in so se takoj pritožili na naučno ministrstvo, katero pa v tej „težki“ zadevi tudi še do zdaj ni vedelo odločiti.

Pa Strojanci niso sami, katerim se hoče vsiliti tako nespametno šolo. Koliko je šol po Slovenskem, ki so popolnoma nemške, torej prave šole brez oken; druge šole so utrakvistične, to so šole s slepimi okni in ne veliko več vredne kot prve. Pravi se, da je pouk v teh šolah slovensko-nemški, a to le na videz, s tem se le ljudstvo slepi in fopa, v resnici se poučujejo v teh šolah otroci skoraj izključno nemško in slovensko se niti pridno brati ne naučijo. In vi, slovenski stariši, to trpite! Vi ste zadovoljni s takimi šolami, s šolami brez oken ali pa s slepimi okni, vi ste zadovoljni, da vam nosijo nemški in nemčurski učitelji svetlobo v šolo v žakljih? Zato pa še plačujete ogromne davke! Ali se vam ne bo smejal ves svet in pomiloval vašo slepoto! In vaši otroci? Kaj se hočejo uboge reve v takih šolah naučiti! Učitelja ne razumejo, učijo se, pa ne vejo kaj, temni, nerazumljivi so jim vsi nauki, nejasno jim je vse v glavi, manjka luči, manjka svetlobe. Iz takih šol pač ne morejo priti razsvitljeni otroci.

Na noge torej, slovenski stariši, na dan, slovenske občine in slovenski krajni šolski sveti, ne dajte si kaj takega dopasti; pometite vendar enkrat s tako nespametno uravnanimi šolami, ktere namesto da bi vašim otrokom pomagale do izobrazbe, pa jim isto zabranjujejo.

Podlistek.

Tepežkarji.

(Potopisna črtica. — Spisal Ivanski.)

Pridriviš skozi karavanski predor na kranjska tla. Je pihal vlak po solnčni Gorenjski proti Ljubljani. V Kranju izstopim, ker sem se namenil obiskati tudi prijatelja L., ki me je že pričakoval na kolodvoru. Šla sva na njegov dom, kjer mi je razkazoval svojo novo urejeno trgovino; pokazal mi je tudi vinsko klet, v kateri sem se zamudil precej časa.

Bil je ravno Sveti večer. Šla sva na trg; tu polno ljudi veselih obrazov in drvivša se otročad, da ni bilo možno naprej. Zavijeva v gostilno, kjer mi prijatelj opisuje svoje razmere; poslušam ga pazno in večkrat pogledam kozarcu v dno.

„Vse imaš lepo v redu, samo žene ti še manjka. Ali se ne misliš še oženiti?“ ga vprašam.

„Ne!“ odkima resno. „Pred enim mesecem sem napisal ženitbeno ponudbo na listek in ga nalepil v izložbi. Takoj se zagleda vanj stara ženska in pokliče par deklet. Vse tri berejo listek in si smeje šepčejo na ušesa. V par minutah je bilo pred trgovino vse črno žensk. Godljale so nekaj časa, kmalu pa so jele cviliti, in vnel se je pretep, kakršnega še nisem videl. Urno zaklenem steklena vrata, toda mlado dekle me zagleda, skoči k vratom in me hoče objeti. Takoj se razleti šipa na sto kosov. Prihitevska policija je šele mogla razgnati razkuštrane ženske. Jaz sem imel

pri tem pa le škodo. Takoj sem raztrgal listek; sedaj se pa žensk ogibljem.“

„Torej misliš ostati samec?“

„Seveda, ker imam smolo. Pa pustiva to; zapojva raje eno!“

Precej sem imel kitaro v rokah. Ker je nama pa manjkalo basa, pokličeva natararico. Peli smo tako ubrano, da so se vsi gostje izmuzali iz sobe, ker se jim je storilo preveč — „milo“.

Čas je bil, iti zopet na vlak. S pošvedranimi koraki sva dospela na kolodvor, kjer sem se poslovil od samskega prijatelja in odfrčal proti Ljubljani.

Zanimal me je tu preporod narodnega življenja od zadnjih demonstracij. Zagledam se v pomazan napis, a takoj me „herštel“ orožnik, rekoč, da izzivam ljudstvo. Moral sem počakati, da se ljudje poizgubijo spat in pogasnejo luči po mestu. Šel sem v kavarno. Tu dobim več znanih krokarjev, ki se vsujejo okrog mene in me „pumpajo“ za pijačo. Kmalu jih zapustim in grem zopet radovedno stikat po mestu. Ko pridem do Prešernovega spomenika, vidim, da ima prasko na strani. Vprašam mimoidočo žensko, kdo da je storil to, in izvem, da pijan dragonec, ki je hotel 20. septembra spoditi Prešerna s trga.

Krenem proti „Zvezdi“, da si ogledam nov cesarjev spomenik, toda izza vsakega drevesa skoči k meni orožnik in me dregne s kopitom. Na vprašanje, kaj da mi hočejo, mi odgovorim, da stražijo junaka Mayerja, ki tarokira v kazini.

Proti jutru bulim na Glavnem trgu v hišo, ki se mi je zdela jako črna, pa menda le zaradi velike teme. Kmalu se izpodtakne ob mé nemški

častnik in pade. Vpiti začne, da sem mu pretresel možgane in se zažene proti meni. Toda urno skočim za bližnji kostanj; častnik ga začne objemati in klofutati, jaz jo pa uderem naprej.

V želodcu začutim praznoto, in mraz je bil tako hud, da bi mi bil kmalu primrznil klobuk na glavi. Toda povsod vse zaprto; ura je bila ravno štiri. Kaj početi? Urno splezam v zvonik sv. Jakoba in začnem zvoniti sedmo uro. Počasi se jamejo odpirati razne prodajalne in šnopsarije. V Zalaznikovi slaščičarni zagledam luč — in hajdi notri, kjer dobim pri kameniti mizi še par „bratcev“, ki so vlekli „dreto“.

Opoldne me popelje Pihlerjev hlapec na kolodvor in v par minutah sem se že kolesal proti Notranjski.

Na postaji Rakek (Nemci ga imenujejo Krebslein) izstopim in zavijem v hotel „Na mostu“, kjer sem se ž „njim“ dolgo razgovarjal.

Ker sem pa imel do vasi Selo še pol ure hoda nazaj, si poiščem proti večeru izvoščka. Guncala sva se počasi na malih saneh po lepi ravni cesti proti domači vasi. Oba sva bila precej brjago in se pri klecanju sani metala z ene strani na drugo. Dospevši do roba globoke doline, se sani močno zagugajo — in štrbonk v dolino. Konj je vlekel tako močno nazaj, da se je odtrgal od sani in ušel nazaj domov, midva sva pa srečno dospela na dno doline, in preštevši si kosti, sva bila v par urah že zopet na cesti. Povrnil sem vozniku škodo, potem pa krevsal peš proti domu.

Akoravno bivajo tam izključno sami pošteni in mirni Slovenci, sem bral na vaški tabli ličen napis: Selo = Eibenschuß! Kje so Nemci iztaknili

Na boj na celi črti! Nikar ne mislite, da ne izda ničesar. Če danes ne, pa jutri. Nasprotniki ravno računajo z našo omahljivostjo. Država si izsilila pri nas davke, mi pa si bomo izsilili pametne šole!

Pristaši, zaupniki, širite „Mir“!

Kako prosi nemški „Schulverein“.

„Gehrter Vorstand!“ Tako se začne pismo, natisnjeno na Dunaju o Božiču l. 1908 in podpisano po dr. Groß-u, predsedniku nemškega Schulvereina. Ta gospod prosi pomoči za svoje društvo; pa kako prosi. „Kakor strašna burja razsaja narodni boj na naših jezikovnih mejah. Praga, Bergreichenstein, Schüttenhofen, Hrušova, Jevič na severu, Ljubljana, Šiška, Sevnica na jugu — da imenujem le najbolj znane kraje, kjer besni slovanski uničevalec — kažejo le prejasno, kaj bo z nami, ako mi Nemci ne stojimo združeni in ne skrbimo posebno z denarjem za svoje vojake, ki se morajo kakor predstraže na jezikovni meji trdo boriti!“ Brrrr — kar mraz spreletuje človeka, če here to poročilo o boju na mejah; tu menda ti preklicani Slovenci in Čehi kar vsak dan nekaj nemške človeške drobnice pokoljejo in kosmate pohrustajo.

Tega pa modri Groß ne pove, da morata Čeh in Slovenec braniti lastno dečo, ki mu jo hoče s silo ali zlepa, najraje z denarjem, ugrabiti nenasitni Nemec. Ako bi šlo samo za šole za same nemške otroke, kdo bi se takim šolam ustavljal? — Potem tarna, da Slovani raje kaj darujejo za šole nego Nemci. „In naš veliki, bogati nemški narod? Nemški Schulverein deluje po celi Avstriji, pa nabere ravno četrtniko tistih svot, ki jih skupaj nabere „Ustredni česka matica školska“, „der windsche Hermagorasverein“, poljsko šolsko društvo in „Lega nationale“. Ni čuda, da moramo potem Nemci v tem neenakem boju vedno podleči in izgubljati občino za občino!“

Kaj je torej res: ali to, s čimur se bahajo ti ljudje na letnih shodih, ko naštevajo vse občine, ki so jih vzeli Slovonom, ali pa, kar trdi dr. Groß? Ko bi Nemci le že enkrat mogli pokazati le eno samo, pa zares nemško občino, ki so jo izgubili, potem bi jim že verjeli; toda vse občine, ki so jih izgubili, niso bile nikdar nemške, ampak češke ali slovenske in le tiste mamice in frajlice so kramljale rade nemški, kakor Ljubljancanke, kadar se hočejo malo postaviti z višjo „pildngo“. In kako pride med ona društva družba sv. Mohorja? Od kdaj je ona šolsko društvo? Lejte, menda Nemec vse ve in zna, samo tega ne, kar mu je tako pred nosom in napoti, kakor družba sv. Mohorja. Njemu so pač vsi svetniki „alles-eins“, pa naj bo sv. Mohor ali pa sv. Ciril in Metod.

„Trebajo je še več otroških vrtecev,“ pravi dalje dr. Groß — seveda, da boste ujeli še več slovanske mladeži. „Tuintam po jezikovnih otokih žele naši rojaki nemških šol, bodisi po nemških kolonijah v Galiciji ali po nemških dolinah v

južnih Tirolah, po severnočeških krajih ali po nemških trgih na Krasu.“

Spet nova temeljitost nemštva! Kje so pa tisti nemški trgi (Flecken) po Krasu? Ali je Kočevje že nehalo biti mesto? Kje pa so še nemške vasi ali trgi po Krasu? Ali ta gospod nima pojma o Krasu ali pa farba svoje rojake le tako na debelo, da bi jim omehčal — mošnje. Mogoče je pa tudi, da hoče reči „nemški madeži po Krasu“ — no, pa on sam potem čudno sodi o svojih rojakih.

Zdaj pa le denar sem, da se bomo mogli upreti tistim „poželjivim slovanskim in laškim nasprotnikom“. To se glasi, kakor pred par tedni novica v „Kärntner Tagblattu“, da Nemci v Št. Ilju na Štajerskem naseljujejo luterance, češ, da „pač morajo tam braniti kos nemške zemlje“ — ko vendar ves svet ve, da je kraj slovenski in da Nemec izpodriva Slovence in se Slovenec mora braniti. Pa to je samo en slučaj, če hočeš, jih najdeš lahko na stotine — pa Nemec je vkljub temu tista — ovčica, ki jo hoče pohrustati slovanski volk. In zato pravi tudi dr. Groß, da mora Nemec „izpolnjevati visoko in sveto nalogo, oteti nemštvu podedovano zemljo nemško,“ prav tako, kakor je pred par leti pisal nemški cesar, da je za vekomaj nemška zemlja tisti kraj, kjer počivajo kosti Nemca, ki je tam umrl kot zvest vojak za svoj rod.

Taki izreki razsvetljujejo kakor blisk vso poželjivost Nemca, ki ne pozna nobene meje, povsod grabi okrog sebe in zraven kriči, da njemu jemlje Slovan zemljo in novce!

Nazadnje pa stoji stavek, ki ga ponovimo tudi tukaj, da bodo vedeli tisti mlačni Slovenci, za kaj se gre Nemcem, da se jim ne gre le za njih jezik, ampak tudi za njih — žep! „Kdor kaj daruje, daruje ne samo iz ljubezni do naših rojakov, ampak tudi iz gospodarskega ozira! Ako izgubimo kateri kraj, izgubimo tudi kupce naših pridelkov.“ Nemci se množé in hočejo živeti, in sicer dobro živeti; stradati bi pa morali, ako bi živeli sami od sebe. Zato se drviijo trumoma po naših mestih in vaseh, podajajo pri slovenskih trgovcih drug drugemu kljuko in štejejo zadovoljni svoj dobiček, ki so ga napravili pri „neumnem Slovencu“, a zaslužiti ne dajo Slovencu tako kmalu kaj prida, ampak bojkotirajo naše blago, kamorkoli sega njih jezik.

Tukaj vidiš, dragi rojak, zakaj vlada in Nemci tako radi nameščajo pri nas nemške uradnike, ki dajejo zaslužek nemškemu trgovcu in rokodelcu, tvoj sin pa pojdi s trebuchom za kruhom ali grudi suho skorjo. Ali ti ne bode odprlo oči, da izprevidiš, da boj za tvoj materni jezik ni prazen boj za besede, in da se trudi le za tvoj kruh slovenski duhovnik, slovenski odvetnik, učitelj in kdorkoli, če te „hujska“ v ta boj; boreč se za svoje matere jezik, boriš se tudi za svoj kruh. Ni bolj neumnega človeka na svetu, kakor so tisti nemčurji, ki zatirajo svoj slovenski jezik, ki je zanje lahko neprecenljiv zaklad — a oni ne vidijo, kako pomagajo s tem samo Nemcu na konja, ki mu ponižno in hlapčevsko sklonjeni držijo stremene! Kako lahko bi ga ugnali in pogнали — toda rajše ližejo trdo peto, ki jih breca.

„Kaj pa to tebi mar!“ mu odgovori. „Saj se že celi dan smoliš okrog Milke, ali nisi dobil nobenega?“

„Ne. Enega imam sicer tu v žepu, toda še tega sem ji skrivaj izpulil iz roke. Ako bi ga videla, bi bila huda name. Pri Pepelki bi imel morda več sreče. Ti, pusti me, da grem plesat ž njo. — Ti, veš kaj, govoril ji bom kaj čez tebe in te opravljal proti nji, veš, da si bom lažje pridobil njeno srce. Pa ne smeš biti hud, veš, srce mi hoče počiti.“ In obrisal si je solzo v očeh. Domači fantje so pa peli:

Škrjanček se v zraku preletuje, se fantu posmehuje:
„Haha! Doma bi ostav — in bil bi zdrav!“

„A tako! No, naj bo. Toda me ne smeš preveč lažnivo opravljal, sicer ti bom kri izpil!“ se odreže Ivanc, potem pa odide v kuhinjo zabavati se s pečenko in črno kavo.

„Alo, polko, Martinc!“ zakliče veselo oni fant in vrže godcu dvojačo pod nos.

Mene je pa začelo zaradi premnoge užitve klobas, sadja itd. šravfati po želodcu, zatorej sem zlezal na peč in podolgem sedeč opazoval vesele tepežkarje. Da bi mi pa zaradi vročine ne razneslo želodca, sem si privaril k podpečku sodček in si iz njega napeljal cev, da sem sproti ustrezal nadležni žej.

Zabava se je vršila v miru dalje, akoravno so bili tepežkarji iz treh vasi. Če začne kdo ta dan uganjati sitnosti, mu pa hitro drug pomoli pest sadja pred oči, in zopet je mir.

Jaz sem se v ta „špas“ tako zagledal, da sem pozabil na uro, ki je bila že pozna v noči.

Nemec jih pa slepi in jim — revežem — zatrjuje, da hoče ž njimi v miru živeti, in razbobna v svet za „kranjske hujskače“ vse, ki hočejo priboriti narodu kruh.

Zahtevajte „Mir“ po vseh gostilnah!

Družba sv. Mohorja v Celovcu

izgotavlja pridno knjige za l. 1909. Že danes lahko povemo rojakom, da bodo prejeli letos mnogo obširnejše knjige nego v prejšnjih letih.

„Marija v zarji slave“ bo obsegala celih 18 pol (med temi skoraj tri pole ilustracij) z Marijinimi podobami najslavnejših umetnikov in s podobami domačih in tujih Marijinih cerkv.

„Pisana mati“ obsega 11 pol, „Večernice“ 12 pol, „Molitvenik“ 22.

Zelo obsežne bodo tudi druge knjige in bogatejšje bodo okrašene s podobami.

Delo v tiskarni hitro napreduje, zato bo pa tudi družba morala kmalu vedeti število udov za to leto. Kakor so se lani trudoljubni č. gg. poverjeniki odzvali odborovi prošnji, ter za en mesec poprej, nego je bilo doslej v navadi, poslali imenike, tako bodo ustregli tudi letos družbi in Mohorjanom, ako čimprej, najdalje pa **do 5. svečana t. l.**, vpošljejo pole z imeni udov.

Kdor pospešuje „Mir“, dela za narod!

Koroške novice.

Rodoljubi, pozor! Kakor znano, smo si Korošci ustanovili svojo lastno „Slovensko šolsko društvo“, ki je tudi lastnik „Sentjakske narodne in gospodinske šole“. To društvo, ki mu stoji na čelu g. župnik Ražun, ima nalogo, s sistematičnim delom med narodom in napram oblastim naše šolsko vprašanje spraviti v pravi tir. V ta namen je treba, da ima društvo najožji stik z ljudstvom. To se doseže po društvenih podružnicah. Z družbo sv. Cirila in Metoda želimo živeti v miru in prijateljstvu, vendar snovanje novih Ciril-Methodovih podružnic sedaj, ko imamo svojo posebno šolsko društvo, nima praktičnega pomena; kjer je potreba, naj se snujejo samo podružnice „Slovenskega šolskega društva“. Prispevke naj se pošlje pod naslovom „Slov. šolsko društvo v Celovcu“ ali pa na ime društvenega blagajnika g. vladnega svetnika Janeza Scheinigga v Celovcu, Vetrinjsko obmestje 26. Na delo torej, rodoljubi, za naše šolstvo!

„Koroškemu šolskemu društvu“ je daroval g. M. Wutti na Ločilu 5 kron namesto venca na krsto † g. V. Legata.

„Štajere“ lažnivo napada gosp. dr. Brejca. Izvedeli smo, da bo gosp. dr. Brejca posadil zato odgovornega urednika Korla Linhartarja na zatožno klop.

Važno za one, ki plačujejo vojaško takso. Opozorjamo, da se morajo vsi, ki morajo plače-

Urno skočim raz peč, pogledam na uro — toda doseči vlak ni bilo več mogoče. Kaj storiti? Aha, jo že imamo! Železnica pelje namreč ravno ob vasi, samo postaje manjka. Uderem jo domov v klet, si nabašem v žep nekaj suhih klobas za na pot, potem pa hajdi v hlev. Tu pograbilim stare hlače, jih nabašem s slamo in grem ž njimi na železnično progo. „Moža“ vržem čez tir in čakam, da ga zgrabi prišumivši poštni vlak za stegno. Zaradi silnega vpitja, ki sem ga namesto slamnatega moža napravil jaz, skrit za grmom, se vlak ustavi. Kolovodje in sprevodniki vlačijo „nesrečneža“ izpod koles, jaz se pa zmuznem v zadnji voz, se vležem na klop in zaspij. —

Kako sem se potem vozil nazaj, tega pa zdaj še ne povem.

Kranjski deželni zbor. Otvoritev kranjskega deželnega zbora je bila zelo burna. Še noben deželni predsednik ni slišal tako gorkih kakor to pot kranjski. — Slovenski stranki postopate složno.

Pozor kupovalci „Družinske Pratičke“! Na razna vprašanja odgovarja založništvo naše „Družinske Pratičke“ (s podobo sv. družine na načelni strani), da še vedno lahko postreže s pratiko za leto 1909. Kdor je torej ne bi več mogel dobiti pri domačem trgovcu, naj piše naravnost v Ljubljano na „Katoliško Bukvarno“ ali pa na prodajalno katoliškega tiskovnega društva, kjer mu bodo radevolje in takoj postregli. Poština stane 10 vinarjev.

to prestavo, še sami ne vejo. — Prišedši v vas, sem šel k velikemu vodnjaku sredi vasi, da si nekoliko izperem zamrzel brke, potem sem pa šel domov, se vlegel k peči in prespal vse božične praznike, kakor polh zimo.

Na dan Nedolžnih otročičev je bila v cerkvi poleg vasi običajna sv. maša. Po maši se zberejo domači fantje pred cerkvijo in se posvetujejo, kam da naj grejo najpoprej tepežkat. Šest jih krene v Staro vas, dva pa odideta domov v Selo. Na vežnem pragu sosedne hiše zagledata par deklet in zavijeta k njim v hišo. Kmalu je bila polna miza orehov, hrušk, jabolk itd. Za ta dan si namreč dekleta preskrbijo vedno mnogo sadja za tepežkarje, četudi je bila letina slaba.

Ko sta bila mizo že precej počedila, se začuje na vasi cingljanje sani, vriskanje in glasovi harmonike. Pripeljali so se tepežkarji iz sosednih vasi in se ustavili v gostilni pri M. Za njimi so prišli še drugi fantje in dekleta, in začelo se je pravo podaljševanje praznikov. Dva pograbitna hitro prazno vrečo, in v par urah se vrmeta, obložena z orehi, figami in pomarančami, ki so jih darovala dobra dekleta. Vse to iztreseta po mizah in prične se prvi boj. Jaz sem mislil, da sem že v srbsko-avstrijski vojni. Orehi so leteli iz kota v kot. — Nastal je zopet mir. Fant iz sosedne vasi, sedeč pri peči, je zdajinzdaj izustil natihem kako kletvico in žalostno ogledoval rdeč nageljček, ki ga je imel neki mladenič na prsih. Ko opazi, da je sam, se polagoma priripsa do njega.

„No, Ivanc,“ ga nagovori, „ta nagelj ti je pa gotovo dala Pepelka?“

vati vojaško takso, prigrasiti vsako leto v mesecu januarju pri občini, v kateri so stanovali 1. januarja, četudi so bili oproščeni osebnega dohodninskega davka. Prigrasitev je lahko ustmena ali pismena in je poština prosta. Postopalo se bo strogo. Vedoma napačne prigrasitve bodo kaznovale z globami do 500, eventuelno do 1000 K. Torej pozor!

Posestniki, prigrasite pri občinah v mesecu prosincu stanje konjev!

Baron Fr. Reyer. O tem vzornem možu nam poročajo iz Št. Jurja pri Celovcu še sledeče: Dne 2. t. l. je umrl v Opatiji po kratki boleznitukajšnji župniji in koroškimi nemškimi katoličanom nepozabni Franc baron Reyer. Pokojni zasluži, da mu ohranimo zlasti mi Št. Jurčani trajen spomin. Bil je največji dobrotnik naše občine; z njegovim denarjem se je postavila lepa hiša za občinske uboge, ki služi obenem kot šola tukajšnjim otrokom, da jim ni treba hoditi med predmestno mladino v anabihlski šoli. Baron Reyer je radodarno podpiral tudi domače uboge. Kadarkoli se je priredilo kaj v korist ubogim otrokom ali v pošteno zabavo ljudstva, je najglobokeje segla v žep radodarna Reyerjeva roka. In veste, kaj mu je ganilo srce, kje se je ogreval za neštivilna dela krščanskega usmiljenja? Njegova živa vera mu je bila bodrilo, da ni nehal deliti dobrot. Veren je bil Reyer kakor nepokvarjen otrok do zadnjega dneva svojega življenja. Nad vse visoko je cenil daritev sv. maše. Ganljivo je bilo gledati plemenitega, zelo izobraženega moža in osivelega starčka, s kako nežno pobožnostjo je sam kot ministrant stregel pri sv. maši. Zadnja leta je do malega oslepel, in noge so mu odpovedale službo; tem večkrat je poklical duhovnika v svojo kapelico in kleče premolil celo sv. mašo ter prejemal sv. obhajilo. Vstopil je v tretji red sv. Dominika. Meniško haljo mu je oblekel slavni dominikanec Denifle. V isti halji je bil po lastni želji tudi pokopan. Reyer je bil katoličan tudi v javnem življenju. Ko se je odpovedal diplomaciji, je vodil z drugimi krščanskimi moži konservativno politiko na Koroškem. Nešteto krat je nastopil na javnih shodih in delal vzajemno zlasti s škofom in duhovniki, tudi s slovenskimi. Katoliška cerkev mu je bila zares ljubljena mati. Dvajsetkrat je romal v Rim in se tam navduševal za katoliško stvar, za katero se je potegoval z besedo in peresom. Za občni cerkveni zbor l. 1869/70 je preložil daljši spis o papeževi nezmotljivosti iz itajanskega v nemški jezik, ki pa je ostal žal le rokopis. Zadnja leta je blagi pokojnik telesno silno hiral, a ljubezni do sv. cerkve, navdušenja za sveto katoliško stvar mu telesne bolečine niso mogle zatreti. Vsako zimo je iskal zdravja v Opatiji; letošnjo je šel 84letni starček tja po smrt. „Na svidenje“, nam je klical pri slovesu, a videli smo samo še njegove telesne ostanke. Pogreb je bil sijajen; 15 duhovnikov, na čelu jim sam knez in škof dr. Kahn, ga je spremilo k zadnjemu počitku. Počivaj v miru, blagi mož!

Celovec. (Občni zbor delavskega društva) se je vršil v nedeljo, dne 3. t. m. ob treh popoldne v prostorih „Rokodelskega doma“. Udeležba je bila radi igre, ki se je vršila zvečer, o kateri je „Mir“ že poročal, srednja. Predsednik, g. Bramor, s pristrčnim pozdravom otvoril občni zbor, nakar poroča tajnik g. Vajncerl o delovanju društva v preteklem letu. Društvo ima svoje prostore v Kosarnski ulici št. 33 s petnajstimi sobami. Prireditve društva so bile sledeče: Bilo je 20 odborovih sej, 6 mesečnih zborovanj in en občni zbor. Govorili so sledeči gospodje: Čč. gg. dr. Ehrlich, Sadjak, msgr. Podgorec, Smodej, društvenik gg. Stöcklinger, Čebul iz Jesenic, Erat, Krof iz Šmarjete pri Pliberku, Obilčnik, Vajncerl in Matičič. Novih udov je pristopilo 39, 24 jih je odpotovalo, med temi tudi 4 odborniki. — Ženski odsek šteje 30 do 40 udov, je imel dohodkov K 169 04, stroškov K 175 75. Ima lastno sobo v Kaufmanovih ulicah št. 4, v 1. nadstropju, kjer se shajajo slovenska dekleta poštenih misli, čistih src in pridnih rok. Najbolj se goji petje in čitanje, ker imajo tudi lastno knjižnico. Knjižničar poroča, da je v knjižnici čez 300 knjig. Od 1. marca do 1. grudna l. l. se je prečitalo 480 knjig. Čitateljev je bilo 66. Čebelica izkazuje to leto vložnega denarja 2840 K. Blagajnik, g. Borštinar, poroča, da je imelo društvo v teku deset mesecev 6100 K prometa v denarju. V odbor so bili izvoljeni sledeči gg.: Kot konzulent dr. Lambert Ehrlich, c. kr. vlad. svetnik dr. Jakob Sket, kot predsednik Franc Bramor, kot podpredsednik Franc Ravnik, kot tajnik Aleš Fritz, kot blagajnik J. Vajncerl, kot knjižničar J. Borštinar, Kozlevčar in Stöcklinger kot namestnika. Predsednik Bramor sklene občni zbor s pristrčno zahvalo vsem udeležencem in vrlemu tamburaškemu dru-

štvu za neutrudno sodelovanje pri vseh prireditvah delavskega društva. Predno smo se razšli, je zapel mešani zbor več pesmi. Bog blagoslovi v novem letu delovanje delavskega društva in korist delavcev in narodno probujo še nezavednih delavcev v Celovcu.

Celovec. (Umrl) je 5. t. m. nekdanji okrajni glavar celovski, Jožef Kronik v starosti 91 let. Bil je vedno značajan Slovenec. Pokojniku blag spomin!

Kotmaravas. (Nemškutarjska surovost.) V nedeljo 3. t. m. popoldne se je vršil občni zbor in veselica tukajšnje podružnice sv. Cirila in Metod. Udeležba je bila tako velika, kakršne ob naših razmerah sami nismo pričakovali. Prišli so narodno misleči ljudje tudi iz drugih, bolj oddaljenih krajev. Ravno na ta dan popoldne je tukajšnji „Gott zur Ehr-fajerber“ sklical neko „versamlung“, menda zato, da bi udeležba pri naši veselici ne bila tako ogromna. Toda to ni prav ničesar izdalo. Skratka, imeli smo se jako dobro in se šele pozno v noči ločili. Za zabavo je poskrbelo slovensko pevsko društvo „Zvezda“ iz Hodiš. Domov grede so nekateri šli, kakor ponavadi, v gostilno k Ledrarju. Toda to je bilo zelo napačno, nemškutarji so se takoj zbal, da bi se kdo ne nalezal od Slovencev njihovega duha in naziranja. Postali so tako razburjeni, da so za nekaterimi pri odhodu metali polena, ne meneč se, ali poškodujejo koga nenavarno ali ne. Nekega gosta, ki je bil poprej pri naši veselici in je šel tudi v omenjeno gostilno, je menda sod naših nemškutarjev obrodil na dejanski roparski napad. Naenkrat zahrumi med hišnimi vratami in naši „kulturonosci“, „olikanci“, misleč, da držijo za vrat obsojenega „schwarzen Hund-a“, kakor so ga imenovali, so se v pijanosti zmotili in so „črnemu psu“ namenjeni dejanski napad izvršili nad nekim Nemcem ali vsaj nad človekom, ki je v gostilni občeval nemški. Ko „obsojeni“ izve, da je na njega naperjen napad desetih ali petnajstih nemškutarjev, takoj zapusti omenjeno gostilno. To zapazivši se zaženejo takoj kakor trop hijen za odhajajočim. Eden trga z njega zimski plašč, drugi ga podijo po cesti, da se mu izpodrke in pade in ga potem dohite. Nato začnejo izvrševati nad njim obsodbo, se ga lotijo dejansko, kakor lopovi. Ob tem zverinskem početju vpijejo nad njim: „Du schwarzer Hund“ in drugo, kar naredi krono svetlobeboječemu opravilu naših nemškutarjskih „olikancev“. Pri tem je izgubil napadeni tudi svojo palico. Napadalci, ko so strgali z njega zimski plašč, ga jako dobro poznajo in vedo, kje je. Radoveden sem, če bodejo njegovo lastnino spravili v prave roke. — Ta dogodek mi je napadeni potem takoj sam pravil in obenem rekel, da bo to povedal najbolj ko mogoče vsakemu človeku. In prav ima. Rekel je tudi sledeče: „Bil sem ob času, ko se je železniška proga gradila pod Humberkom čez Dravo in sem slučajno moral stopiti v tik ceste in Drave se nahajajoči „Hotel Fidel“, v katerem je bilo polno železniških delavcev, katerim pravijo „barabe“. Dalje časa sem se moral muditi med njimi, toda, kaj takega, kakor v Kotmarivasi od ljudi, ki se štejejo bolj olikanim nego sem jaz, se mi ni pripetilo. Delavci so me pustili pri miru, ker jim tudi jaz nisem ničesar storil, in tako vidim, da je olika teh ljudi večja, nego kotmirskih „Nemcev“. In v resnici je tako. Poštenega človeka je malodane sram, da je sovaščan kotmirskih nemškutarjev. Vsak človek pa, ki izve, kdo ste in kako „olikano“ ste ravnali s tujim človekom, si bo mislil o vas, kar si sploh more človek misliti o junakih, ki napadejo človeka brez spremstva, samega kakor popotnika v samotnem gozdu.

Kotmaravas. (Smrt Radeckijevega veterana.) Dne 3. januarja je umrl tukaj nagloma Jožef Esel, znan pod imenom „Rieški Joza“. Bil je mož orjaške postave, star že 80 let in zadnji v naši fari, ki je služil pri vojaki leta 1848 pod slavnim generalom Radeckijem, kar je zmirom rad z navdušenjem pripovedoval. Prejel je pred kratkim od cesarja zaslužni križec. Bodi mu zemljica lahka!

Sele nad Borovljami. Druga slovesna „božičnica“ za šolarje našega slovenskega razreda se je obnesla prav imenitno. Na Šentjanževo popoldanski božji službi so se zbrali razen bolnih vsi šolarji našega slovenskega razreda v župnišču, kjer je v gornjih prostorih bilo za nje pripravljeno lepo ozaljšano „božično drevesce“. Razen otrok so se udeležili te lepe slavnosti mnogi narodno zavedni Selani z občinskim predstojništvom in krajnim šolskim svetom na čelu. Radovednih gledalcev je bilo toliko, da so bili vsi župniški prostori natlačeno polni. Umetno napravljeno temo je razsvetljevalo na drevesu 72 lučic, to je ravno toliko, kolikor šteje naš slovenski razred šolarjev. Cerkevni pevci so nam pod vodstvom našega g. organista v spremstvu harmonija za-

peli nekoliko prav lepih božičnih pesmi. Domači župnik je razložil navzočim v ganjivih besedah pomen slavnosti sploh in posebno božičnega drevesca za krščanske družine. Potem so razdelili darila med šolarje. Bolj potrebnih 33 je dobilo blago za cele obleke, drugi pa za posamezne dele. Črevljev je razdeljeno 23 parov. Razen tega je dobil vsak šolar en papirnat žakelj poln sladkarij, katere so bile pod „drevescem“ pripravljene. Ta lepa slovesnost je napravila otrokom veliko veselja, na navzoče pa je naredila prav globok vtis, da je pogled na nedolžno veselje otrok privabil mnogim v oči solze veselja. Izražamo zatoj tudi v imenu 72 obdarovanih otrok vsem blagim dobrotnikom, ki so nam pomagali prirediti tako imenitno božičnico, najpristrčnejšo zahvalo.

Odbor.

Bistrica ob Zili. (Starka smrt) nas je še zadnji dan minolega leta posetila in nam vzela našega cerkvenika Andreja Pip. Ž njim je izgubila družina skrbnega, ljubelega očeta, župnija vestnega cerkvenika, vsi pa, ki so ga poznali, obžalujejo ob njegovem grobu smrt prijaznega in ljubeznivega moža. Bil je vseskozi vzoren mož. O njegovi priljubljenosti je pričala velika udeležba pri pogrebu in solze, ki so močile lice marsikaterega ob nagrobnem govoru g. župnika. V slovo so umrlemu zapeli Bistričani in Zahomčani vsak po eno pesem. Mir bodi blagemu nad zvezdami! Žaljuoči družini pa naj je v tolažbo sočutje cele župnije.

Reka pri Št. Jakobu v Rožu. Nekdo, ki je služil pri nekem trgovcu v Beljaku, mi je pravil to-le: Gospod in gopa, pri katerih sem služil, sta oba Slovenca, ali on ne pusti, da bi se z njegovimi otroci govorilo slovensko. Pravi, da zato ne, ker je slovenski jezik tukaj na Koroškem zelo pokvarjen, šol pa tudi ni tukaj blizu, da bi se mogli otroci naučiti popolnoma slovensko. Zato mu je ljubše, da otroci te koroške govorice ne znajo. Jaz sem si mislil: V tem oziru ima še nekoliko prav; ako bi tukaj na Koroškem govorili bolj pravilno slovensko in ne bi rabili toliko nemških besed vmes, bi se koroških Slovencev veliko manj ponemčilo. Nemci, ki govore po nekaterih dolinah na Koroškem zelo grdo, se nauče tudi pravilno nemški v šolah, Slovenci pa ne. Dolžnost koroških Slovencev je, da zahtevamo povsod slovenske šole, da se naša deca popolnoma izobrazi v slovenskem jeziku; skrbimo pa tudi, da sčasoma odpravimo nemške besede iz naše govorice, ki so nam jih vrinili nemški uradniki, kakor na pr. „to je lip tol“. Recimo raje: to je lepa dolina. Ali „naša gmajna“. Recimo raje „naša občina“. Potem se vadimo, da bomo besede bolj čvrsto izgovarjali, kakor na pr. namesto 'amn recimo raje kamen ali pa namesto 'onj recimo raje konj. Seveda to pri starih ljudeh ne gre več, pa mladina glej na to, da se slovenski jezik ne bo kvaril z nemškim, ker je naš jezik lepši od nemškega. Posebno otroke učimo, da bodo lepo in čvrsto izgovarjali slovenske besede in ne bodo vtikali vmes nemških. Ko bodo odrasli, bodo ponosni na svoj lepi slovenski jezik, ki se ga jim pred svetom ne bo treba sramovati.

M. A.

Od nekod. (Vrbska šola.) Vzorna pa res mora biti ta šola v Vrbi, kjer so prepovedali otrokom pred nedavnim, da ne smejo med seboj slovenski govoriti. Pride iz te slavne šole ob novem letu trinajstletni fant v drugo šolo. Ko ga vpraša katehet, kaj da so se učili v Vrbi, pravi: „Ničesar!“ Dá mu katekizem, naj bere. A trinajstletni fant gleda slovenske črke bolj začuden kot Culukafer avtomobil, ko ga vidi prvokrat. To so naše šole! Osem let mučijo in poneumljajo v njih deco, a jih ne nauče niti latinice brati! Ko so v latinici pisana vendar najslavnejša dela vseh časov in jo mora znati brati vsak izobražen človek. A seveda, koroški pedagogi poznajo le „südmarkovsko“ in „šulferajnsko“ slovstvo! Turki znajo brati latinico in menda tudi že kitajski kuliji, koroška deca je ne smejo, da ne bi brali kdaj kake slovenske knjige in se zastrupili ž njo. Pošljite te šole in pedagoge v zbirko redkosti na Dunaj.

Škofjivdor. (Napredek.) Tukajšnja požarna bramba z načelnikom g. Wieserjem je kupila novo, lepo parno brizgalnico, ki stane veliko denarja. Porabili bojo baje v ta namen „pasji davek“, pa tudi „denar za lov“, ki ga ljudje niso vzdignili. V tabernah imajo gostilničarji tudi že posebne nabiralnike za novo brizgalnico. Tombola v ta namen nam je tudi precej prinesla. Upamo torej, da bomo denar za brizgalnico kmalu nabrali. Heil tempfšprica.

Velikovec. („Hranilnica in posojilnica“) je sklenila v svoji zadnji odborovi seji, da pristopi z novim letom 1909 k ljubljanski „Zadružni zvezi“. Razlogi so bili v prvi vrsti gospodarskega pomena, ker more potem zgorajšnja

zveza svojo izvrstno gospodarsko organizacijo razširiti tudi na Koroško.

Iz Št. Petra pri Velikovecu. (Šumi na delu.) Na praznik sv. Treh Kraljev nas je obiskal zopet g. Šumi s shodom pri Dürnwirtu. Prišel mu je na pomoč župan iz Žihpolj. Zelo smo pogrešali na shodu g. Nageleta. Srčna želja gosp. Šumija je, osrečiti nas z „Bauernvereinom“. Toda nehvaležni Šentpeterčani se nočejo na noben način ogreti za velike dobrote, katere Nagele in Šumi delita v „Bauernverein“ združenim kmetom. Na Šumijev shod je prišlo šentpeterskih kmetov komaj toliko, da bi jih mogel naštetiti na prstih ene roke, in če bi ne prišla na pomoč „Bauernvereina“ iz Vovber in Rude, bi bil govoril g. Šumi praznim stolom. Mislili bi si, da bo kmetijski potovalni učitelj govoril o pametnem kmetijskem gospodarstvu, in sicer, ker je potovalni učitelj za Slovence, slovensko. Toda motili bi se. Ves njegov kmetijski pouk je obstal v tem, da je pral nasprotnika kmečkih koristi, poslanca Nageleta, kateri je vzrok, da ostane cena naši živini nizka, ker ni glasoval proti nagodbi s Srbijo. Potovalni učitelj za Slovence je govoril izključno nemški, četudi ve, da naši kmetje niso popolno nemščine zmožni. Mogoče se je tudi bal, da bi mu kdo naših kmetov ne stopil na njegova kurja očesa, kar ni izostalo, četudi je govoril nemški, kajti čimbolj se zamorca pere, tembolj je črn. Tako se je godilo tudi g. Šumiju, kateri je opravičeval Nageleta s tem, da so tudi nekateri kršč. socialni poslanci glasovali za pogodbo. Seveda je pozabil povedati, da so bili ti poslanci voljeni od mestnih volilcev in dolžni njihove koristi zastopati. Pove naj nam gosp. Šumi enega kršč.-socialnega poslanca, kateri bi bil izvoljen kakor g. Nagele z večino kmečkih glasov, da bi se bil odtegnil glasovanju proti pogodbi, kar je storil Nagele. Drugod bi se tak govornik, kakor Šumi, ki se je največ trudil, da je bil izvoljen Nagele, pred kmeti še prikazati ne smel. Zato tudi ni bilo težko gg. Ellerdorferju in Mayerhoferju iz Grebinja v pravo luč postaviti Nageletovo delovanje za kmeta. Uspeh shoda za Šumijevo stranko je bil tako uničevalen, da bi ga mi ne dosegli, če bi priredili tudi deset političnih shodov. Kajti prvo brco sta dobila Nagele in njegov zvesti sluga Šumi od lastnih pristašev z resolucijo, da naj se poslanec Nagele opraviči, zakaj ni glasoval proti pogodbi s Srbijo; drugo brco sta dobila z resolucijo, da se enoglasno sprejme projekt železnice Lavantinska dolina—Grebinj—Celovec, katera je v programu naše kršč.-socialne stranke. G. Nagele je pogorel pri lastnih pristaših z železnico Sinčaves—Velikovec. Kar je sklobasal na shodu žihpoljski župan, skoro ni vredno, da bi se omenilo. Omenil je, kako velike stroške napravljajo Slovenci državi, ker nočejo več pri sodiščih nemški znati, ker je treba toliko tolmačev. Ni pa povedal, koliko uradnikov Slovencev je nastavljenih pri sodnijah v nemških krajih. Hvalil je tudi nad vse sedanji deželni zbor, kateri je, kakor se je izrazil, tako dober, da si boljšega ne moremo zeleti. Dobro ga je zavrnil g. Ellerdorfer. — Zelo bomo hvaležni g. Šumiju, če nam napravi še več takih shodov, ker bi mi duševnega uboštva nemške nacionalne stranke ne mogli bolj razkriti, kakor ga razkrije en sam tak shod.

Dobrlavas. (Občni zbor izobraževalnega društva) nam je pokazal, da je društvo v pretečenem letu napredovalo. Društvo je priredilo šest poučnih zborovanj, dve gledališki igri in šaljivo tombolo. Odborove seje so bile štiri. Udov je imelo društvo 74. V blagajni je ostalo še 47 K 4 v. Knjižnica je narasla na 337 knjig, prebrali so jih pa 214. Za predsednika je bil izvoljen Ivan Kuhling, v odbor: Franc Toplič p. d. Topličev v Kokiju, Jakob Lužnik in Homcu. Č. g. Val. Mörtl, Martin Vastl p. d. Topličev v Lovankah, Rudolf Lužnik p. d. Bunčkov, Šimen Škof p. d. Štrmlakov, Matija Prajnik in Janez Somrak p. d. Tratnikov v Belovčah.

Žitaravas. (Občni zbor društva „Trta“) se je vršil dne 10. t. m. Društvo je imelo h koncu leta 1908 60 udov, shodov je priredilo pet, eno veselico in eno jubilejno slavnost. Iger je uprizorilo pet. Dohodkov je imelo društvo v letu 1908 408 K 80 v, stroškov 402 K 27 v. Knjižnica šteje 250 knjig razne vsebine. Časnikov je bilo naročenih poleg 23 izvodov „Mira“ še 8 drugih. Iz tega spoznamo, da se pri naših društvih vendar nekaj da storiti, in naj bi se sleherni rodoljub bolj zanimal za izobraževalna društva in sad ne more izostati. Govoril je na zborovanju ob splošnem pritrjevanju o stiskah kmetijskega stanu in o odpomočkih g. Smodej iz Celovca. Krepko so udarjali tamburaši iz Št. Vida.

Dobrlavas. (Veteranci — so špilali.) Naše veteransko društvo je priredilo pred kratkim božično slavnost, in sicer je uprizorilo igro „Na betlehemske poljanah“. Igrali so srednje, seveda

— nemško. Da so igralci radi tega streljali kozle zoper slovnična pravila, se nihče ne bo čudil, saj izmed igralcev še eden ni bil pristen Nemeč. Tudi gledalci so bili skoraj sami Slovenci. Nas zanima samo dejstvo, da med udeleženci ni bilo niti enega od dobrolske nemčurske in liberalne gospode. Sicer imajo vedno polna usta, da niso zoper vero, ampak le zoper slovenske „hujskače“. Zakaj jih pa sedaj ni bilo, saj so igrali celo Slovenci v blaženi nemščini? Igra je imela pač versko vsebino. Saj se poznamo! Le nikar tako farbat našega lahkovernega ljudstva!

Škocijan. Predpusno veselico bomo priredili pri Majarju 24. t. m. Obeta biti zelo zanimiva.

Prevalje. (Božičnica delavskega društva.) Res prava narodna slavnost je vsaka božičnica našega delavskega društva! Vse, staro in mlado, se je veselilo. Pa se je tudi na novo leto kar trlo ljudi pri Šteklju. Č. g. Sadjak iz Celovca je v svojem slavnostnem govoru razbiral iz božičnega drevesca sadove, katere nam je rodilo preteklo leto, tako dobre kakor slabe. Hvala g. govorniku za trud in požrtvovalnost! Ubrano petje mešanega zbora pod spretnim vodstvom č. g. Stritofa in ljubke deklamacije šolskih otrok so vedrile pozorne poslušalce in vzbujale živahno veselje. Šaljivi srečolov je obdaril marsikoga s primernim spominom na prijetno veselico. Z živahnim zanimanjem se je občinstvo udeleževalo licitacije, ki je nudila nekaj resnih, večinoma pa šaljive predmete. V veselji zabavi nam je le prehitro potekla prijazna slavnost. Priscrna hvala bodi tudi tem potom izrečena vsem blagim dobrotnikom, ki so društvu pripomogli k temu slavlju z lepimi darovi v blagu kakor v denarju, posebno č. g. župniku Kesnarju, g. ravnatelju Steinebachu, g. županu Pristovu, gospema Pernikar in Suhodolnik, gđ. Zagar, č. g. Rozmanu in Križaju, gg. Lahovniku, Vezjaku, Zimerlu, Brekopilu, Peravicu in Gostenčniku. Bog vam plati tisočero!

„Mir“ je edino glasilo koroških Slovencev!

Gospodarske stvari.

Gnojenje travnikov z umetnimi gnojili pozimi.

Tudi pozimi, celo po snegu, se lahko potresa nekatera umetna gnojila, a paziti je treba, da se to ne godi po strmo ležečih travnikih, raz koje bi utegnili voda pri spomladanskem kopnjenju odnesti večino gnojil. Če bi bili taki poševno ležeči travniki pozimi tudi brez snega, vendar ne bi svetovali, potresati jih z umetnimi gnojili na zamrznjena tla, ker gnojila ne morejo prodreti v zemljo in bi jih pozneje padli sneg pod pomladanskim solncem ravno tako lahko odplovil proč.

Kostna moka delnje le počasi, zato jo je najbolje trositi že na jesen. Mesto nje rabimo lahko in morda še boljše Tomaževo žlindro v zvezi s kajnitom. Če so travniki zelo zapuščeni in zanemarjeni ter preraščeni z mahom, bi svetovali na 1 hektar (10.000 m²) 600 do 800 kg kajnita in ravno toliko Tomaževe žlindre. Na travnikih, močno zaraščeni z mahom, deluje Tomaževa žlindra ugodneje od kostne moke in tudi kajnit je uničevalec mahovja. S tem pa seveda gospodar še nikakor ni oproščen naloge, iti spomladi s travniško brano nad mah. Pozimi, tudi kadar ni snega, z brano malo opraviš pri zamrznjeni zemlji. Tudi bi utegnil pokončati poleg mahu mnogo dobrih travnih korenin.

Zatorej zdaj kmalu s kajnitom in žlindro na travnike, ki leže ravno, spomladi, ko se nekoliko osuši, pa s travniško brano črez. Na mahovnatih travnikih bi utegnili tudi apno priti silno prav, morda bi celo nadomestilo kajnit. To treba pač skozi par let v manjši meri poskušati. Za 1 ha travnika je treba kakih 30 met. stotov apna.

Da nesó pute tudi pozimi,

zato je treba predvsem primerne piče. Na eni strani moramo dati živalim snovi, ki so potrebne za tvorbo jajec, na drugi strani pa snovi, potrebne za ohranitev življenja.

Ako damo kokoši samo toliko piče, da more ravno še ostati živa, potem ne dobimo od nje ne enega jajca, kajti za to je treba več piče.

Piča mora biti prav sestavljena, redilna in ne vedno ena in ista. Samo zrnje je premalo. Treba je tudi zmletih kosti, krompirja, otrobov in zelenja. Koliko da je treba enega in drugega, to je težko povedati v številkah, ker je preveč različno, ter mora pač vsaka gospodinja sama v svojo šolo — skušnjo.

Kakor velja pri vzgoji mladine, pri reji žrebet in mlade govedi geslo: Gibanje je življenje, tako tudi pri putah pozimi.

Če hočete, da vam bodo dale pute tudi pozimi jajec, jim morate preskrbeti prostor, kjer bodo mogle brskati prav po željah svojega srca. Kjer so gospodnje to že storile, so se prepričale, da kokoši v zahvalo dosti bolj pridno neso.

Važno je tudi, kakšen je kurnik, je li snažen ali ne, je li dovolj topel ali če ima zadosti svežega zraka. Vse to so sicer malenkosti, a to le navidez, v resnici vplivajo pa odločilno na produkcijo jajec pozimi. Snaga je najboljše sredstvo proti vsem krvoželjnim mrčesom.

Pretopel pa kurnik tudi ne sme biti, ampak je treba piščeta že z mlada utrjevati. Čimbolj utrjene so kokoši, toliko bolj so zdrave, toliko več neso.

Društveno gibanje.

Predpusna veselica v Celovcu. I. koroško tamburaško društvo „Bisernica“ v Celovcu vabi vljudno na predpusno veselico, katero priredi v nedeljo, dne 17. januarja 1909 v prostorih Otičeve gostilne pri „Zlatem studencu“ s sodelovanjem pevskega zbora delavskega društva. Na sporedu je: Tamburanje, petje, šaljivi nastopi s spremljevanjem tamburic, šaljiva pošta, koriandoli, serpentine itd. itd. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina prosta. Vsi naši somišljeniki in prijatelji poštene zabave, pridite v obilnem številu. *Odbor.*

Občni zbor „Bisernice“. I. koroško tamburaško društvo „Bisernica“ v Celovcu vabi na občni zbor, katerega priredi v soboto, dne 30. januarja 1909, ob 8. uri zvečer, v gostilni pri „Zlatem studencu“ po sledečem sporedu: Pozdrav predsednika, poročila tajnika in blagajnika, volitev odbora, slučajnosti, prosta zabava s petjem in tamburanjem. *Odbor.*

Slov. kat. izobraževalno društvo za Šent-Janž in okolico priredi v nedeljo, dne 24. januarja, ob 3. uri popoldne pri Gašperju v Podsinjivasi svoje mesečno zborovanje. Po zborovanju se uprizori igra „Kmet-Herod“, pri kateri se bode pobirala vstopnina 30 v za neude, udom je vstop prost. K obilni udeležbi vabi vse ude in prijatelje društva. *odbor.*

Logavas. Izobraževalno in pevsko društvo „Slavček“ priredi prihodnjo nedeljo, 17. t. m., ob 1/2 7. uri zvečer v Urablnovi gostilni v Logavas svoj javen društven shod s sledečim sporedom: 1. Poročilo o delovanju društva v minulem letu, 2. govor, 3. tombola in prosta zabava. K obilni udeležbi vabi *načelnstvo.*

Društvo „Sloga“ v Podravljah priredi dne 17. t. m., ob 7. uri zvečer, pri Mežnarju v Skočidolu večerno veselico z igri: „Eno uro doktor“ in „Kmet in fotograf“, zatem prosta zabava. Za obilen obisk vabi vljudno *odbor.*

Brdo. Slov. kršč. soc. izobraževalno društvo „Brdo“ priredi v nedeljo, dne 31. januarja 1909, v M. Grafenauerjevi gostilni v Veliki vasi, ob 7. uri zvečer, igro „Kmet-Herod ali Gorje mu, ki pride dijakom v roke!“ K obilni udeležbi vabi vljudno *odbor.*

Železna Kapla. Slov. katol. izobraževalno društvo za Železno Kaplo in okolico priredi v nedeljo dne 17. t. m., ob 1/2 2. uri popoldne po blagoslovu, v zgornjih prostorih gostilne Gašper Weitzerja p. d. Bošteja v Železni Kapli svoj I. občni zbor s poročilom o letnem delovanju našega društva. Na sporedu je tudi igra „Sv. Cita“ in igra „Pri gospodi“, kakor tudi poučen govor. Po zborovanju volitev odbora in se bodo sprejemali tudi novi udje. Vstopnina kakor prvokrat: Za ude: sedeži 40 vin., stojišča 20 vin.; za neude: sedeži 60 vin., stojišča 40 vin. Udje in sploh vsi prijatelji društva, pridite v prav obilnem številu. Na delo! *Odbor.*

Ruda. „Izobraževalno, kmetsko društvo za Rudo, Št. Peter in okolico“ priredi v nedeljo, dne 24. jan. 1909, popoldne po blagoslovu v župnišču na Rudi svoje mesečno zborovanje po običajnem sporedu. Med govori sodeluje tudi novo ustanovljeni moški pevski zbor iz Št. Petra pod vodstvom č. g. župnika Franc Rozmana. Vsi stari udje društva, udeležite se polnoštevilno veljavne zborovanja in pripeljite mnogo novih udov. *Odbor.*

Vabilo na gledališko predstavo žaloigre „Mlinar in njegova hči“, ki se priredi v Kotljah dne 17. prosinca v prostorih g. Antona Lužnika. Začetek ob 2. uri popoldne. Med predledki igra domača godba. Čisti dobiček je namenjen za nabavo novih knjig.

Odbor izobraževalnega društva.

Mohorjani, spominjajte se šentjakobske šole!

Vaša sapa

je precej lažja že po prvi škatlci SCOTT-ove emulzije, ki ste jo zaužili, in ta olajšava bo vsak dan večja.

To je skušnja tisočev v teku 32 let.

SCOTT-ova emulzija

množi nepričakovano splošno moč. Tek in spanje se povrmeta in prebavljanje se boljša.

Pristna le s to znamko — z ribičem — kot z jamstvenim znakom SCOTT-ovega ravnanja.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kaj je novega po svetu.

Družbi sv. Cirila in Metoda koristi gmotno vsak, kdor kupi poljudno in poučno zabavno knjigo „Slepa ljubezen“, katero je spisal v pouk rediteljem in otrokom znani pisatelj nadučitelj Anton Pesek v Narapljah pri Ptujski gori na Štajerskem. Knjigi je določena cena 1 K (in 10 v za poštino). Družba sv. Cirila in Metoda dobi od vsake knjige, ki se proda, 20 v, čitatelji, posebno roditelji, ki slepo ljubijo svoje otroke, dobe pa jasne nauke, kako naj vzgajajo svoje ljubljene otroke. To knjigo toplo priporočamo. Prevedena je že na češki in srbski jezik.

V Belgradu je umrla slavna slovenska umetnica Vela Nigrinova, tamošnja gledališka igralka.

Krč

polajšujejo, odvajanje urejajo, prebavo pospešujejo pri nas vsak čas Feller-jeve odvajalne Rabarbara-kroglice z znamko „Elsa-kroglice“ 6 škatlic franko 4 K. Naročite pri E. V. Fellerju v Stubici, Elsa trg 67 (Hrvatsko). Vlado.

Uslišana prošnja Mesincev. „Slovenec“ poroča iz Rima sledeče: Messina je bila v rokah najstrupenejših svobodomislecev. Ravno nedeljo pred grozno katastrofo se je vršil v Messini javni shod, na katerem so sprejeli resolucijo, polno klevet proti veri. Najznačilnejše je pa sledeče: Šaljivi liberalni list v Messini, „Il telefono“, se je v svoji božični številki v neki pesmi kruto norčeval iz „bajke“ o Kristusovem rojstvu. Pesem se je končala takole:

O bambinello mio
vero uomo, vero Dio,
per amor della tua croce
fa sentir la nostra voce,
tu che sai che non sai ignoto
manda a tutti un terremoto!

Po slovensko:

Ti moj otročiček
človek pol, napol božiček,
križu svojemu na ljubo
stori to-le nam uslugo:
Ti vladar nam in nebesom,
daj, udari nas s potresom!

Vabilo.

Bekštanjska posojilnica v Ločah

bo imela, kakor druga leta,

občni zbor

2. februarja 1909, ob 3. uri popoldne, pri Pložu v Ločah, h kateremu se vabijo vsi združniki.

Dnevni red:

1. Poročilo ravnateljstva in odobrenje računskega zaključka za leto 1908.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Slučajnosti.

Ravnateljstvo.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica za Belo in okolico v Železni Kapli bo imela v nedeljo, dne 17. januarja 1909, v hiši št. 79, ob 1. uri popoldne svoj

deseti občni zbor

kateri obsega prvič volitev novih odbornikov za nadomestovanje umrlih v preteklem letu. Po končani volitvi pa se bode razglasil zapisnik, kate-rega je storil g. Jos. Ferjancič, računski pregledovalec iz Celovca pri reviziji naše posojilnice v mesecu grudnu l. l.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

Vabilo.

Hranilnica in posojilnica v Borovljah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo, ima svoj

1. redni letni občni zbor

dne 2. februarja 1909, ob 3. uri popoldne, v uradni hiši št. 50 v Borovljah.

Dnevni red:

1. Poročilo o delovanju posojilnice v l. 1908. in potrdilo letnega računa.
2. Sklep glede čistega dobička.
3. Volitev odbora in nadzorništva.
4. Razni nasveti.

K polnoštevilni udeležbi vabi **odbor.**

Vabilo

na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Št. Jurju na Zili,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil v nedeljo, dne 31. prosinca, ob 3. uri popoldne v združniški pisarni s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za l. 1908.
3. Izvolitev načelstva, računskega pregledovalca in njegovega namestnika.
4. Slučajnosti.

K mnogoštevilni udeležbi vabi

načelstvo.

Darovi za stavbeni sklad „Učiteljskega doma“ v bogoslovju v Celovcu. (L. 1908. nadaljevanje.)

V zadnjem izkazu (Mir, št. 52) je pomotoma izostalo: Thaler Urban, 1 K. Krčanje: J. Nedved (poverj.), Blažič po 2 K; Leskovec, Höber, Cemer, Razbernik, J. Modre, Blažič po 1 K; č. g. Sekol, Prevalje 1:30 K; Mojca Vrtnik, Dobrlavas 1 K. Škocijan v Podjuni: Peregrin Vunček (poverj.) 2 K; Picej Micika, Zilanova Katica, Picej Jurij, Picej Marija po 1 K; Lužnik Lenica 60 v; Ožmolc Cilika, Eberwein Pepca 50 v; Zilan Micika 20 v; č. gg. bogoslovci v Celovcu: Fr. Mikula 20 v; Andr. Truppe, J. Ogris, Katnik, Jan. Koch, Fr. Wastel, Jož. Stih, Bl. Wolf po 1 K. Skupaj 28:10 K. Prisrčna hvala!

Slovinci! Kupujte le pri domačih slovenskih tvrdkah, ki se priporočajo v „Miru“. — Svoji k svojim!

V zalogi tiskarne Družbe sv. Mohorja v Celovcu je izšel molitvenik:

Vir življenja in svetosti.

Obširnejša izdaja molitvenika

„Presv. Srce Jezusovo.“

Spisal o. J. Pristov.

Izdaja za duhovnike.

Cena mehko vezanemu iztisu K 2.—, v usnje vezan z zlato obrezo K 3:20, v platno vezan z rdečo obrezo K 2:60, za družnike 60 vin. ceneje, po pošti 40 vin. več.

!! Prodajalci !!

najdejo

!! kupce !!

kakor udeležbo za trgovine ali posestva vsake vrste na mestu ali v deželi po najhitrejši in najdiskretnejši poti. Obračajo se naj zaupno in izključno le na

upravnništvo „I. Realitätenverwaltung“, Dunaj VIII. Alibertg. 30.

Podjetje prve vrste, zelo reelno, točno ter skozinsko strokovno. Zahtevajte brezplačen poset našega zastopnika na Dunaju in v provinci v svrhu ogledanja in dogovora.

100tine kupcev zapisanih.

Slovinci, spominjajte se Velikovške šole!

Loterijske številke 9. januarja 1908:

Gradec 84 63 16 89 72

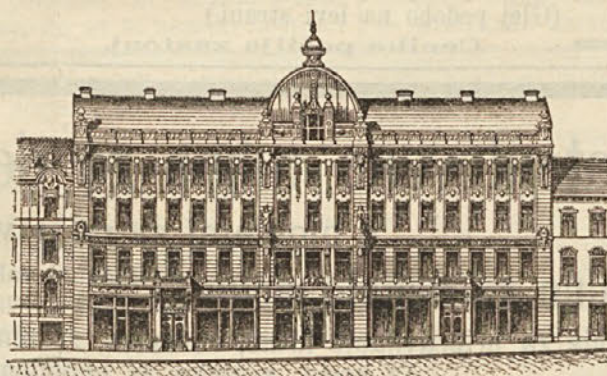
Dunaj 74 6 14 50 12

Najbolj varno naložen denar

je v slovenski

Mestni hranilnici ljubljanski.

Stanje njenih hranilnih vlog znaša nad 33 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

Za varnost denarja jamči in je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem in vso svojo davčno močjo. Zato vlagajo v to hranilnico tudi sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure popoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obreštuje po 4% ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obreštuje takoj.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denarne vloge in knjižice se sprejemajo tudi po pošti in potom c. kr. poštne hranilnice.

Posoja se na zemljišča po 4³/₄% na leto. Z obrestmi vred pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v 62 in pol leta. Kdor pa plačuje 6% izposojenega kapitala, pa poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik pa more svoj dolg tudi poprej poplačati, ako to hoče. — Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Hranilnica in posojilnica se nahaja v lastni palači v Prešernovih, prej Slonovih ulicah, št. 3. nasproti frančiškanskemu klostru.

Schicht-ovo

milo
je
najboljše.

Kako ohranimo perilo in obleko kakor novo?
Z umivanjem s
Schicht-ovim milom.
Schicht-ovo milo
je **zajamčeno** popolnoma čisto in brez škodljivih primeskov.
Pristno le z imenom **Schicht** v stiskanih kosih, brez ovoja ali v kartonih.

Vse Slovence iz sodniškega okruga Borovlje opozarjam pri nakupovanju manufakturnega blaga, obleke, in sploh na vse, kar spada pod trgovino mešanega blaga, na svojo prodajalnice; posebno pa v specialnem blagu, žitu in v drugih poljedelskih pridelkih se obracajte na moje trgovino in priporočam tudi svojo gostilno ter se bom potrudil vsakega z dobrim blagom in z nizkimi cenami zadovoljiti. Proseč za obilo obiskovanje, ostajam vdani

trgovce in gostilničar v Borovljah.

Josip Renko,

Kupujte narodni kolek!

Mlad akad. slikar
z najboljšimi priporočili je pripravljen v pomlad t. l. naslikati cekev za nepravilno nizko ceno le zaradi dajših priporočil. Vprašanja (češka ali nemška) naj se blagovale poslija na naslov:
B. Chlad, akad. slikar,
Praga-Břevnov (Češko).

Tiskarna družbe sv. Mohorja
se vjundno priporoča za natisovanje vizitnic, pismenih zavrtkov itd. po najnižjih cenah.

Tovarna za kmetijske stroje.

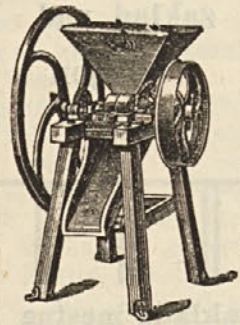
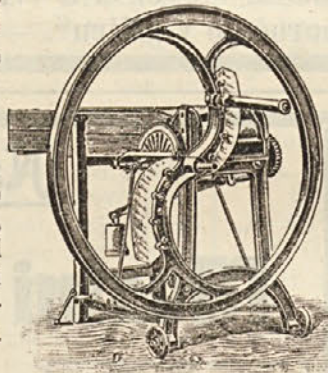

Kdor potrebuje kak **kmetijski stroj**, naj se obrne naravnost na tovarno

Konrada Prosch-a,

v Celovcu, Adlergasse št. 19, nasproti c. kr. kmetijske družbe, kjer se dobijo najnovejše mlatilnice, slamoreznice, gepeljni in razni drugi za kmetijstvo potrebni stroji ter tudi taki **vodovodi**, ki sami vodo gonijo iz globoko ležečih studencev na zemljišča, ka terim vode primanjkuje. (Glej podobo na levi strani.)

Cenike pošilja zastoj.

Patentovane mline za debelo moko

s ploščami za mletev;

mline za debelo moko z jeklenimi valjarji za različno zrnato sadovje in druge pridelke;
stroje za pripravlanje krme, rezanice, rezalnice za repo, parnice za krmo, sesalke za gnojnico itd.

izdeluje in prodaja

Ph. Mayfarth & Co.

tovarne za kmetijske stroje, železolivarne in fužine na par,
Dunaj, II., Taborstrasse 71.

Ilustrovan cenik zastoj in franko.

Zastopniki in prekupci se sprejmejo.

10 zapovedi

za

kmetovalca,

lepo tiskane, se dopošljejo poštine prosto in zastoj od lekarnarja **Trnkoczy v Ljubljani, Kranjsko.**

Spričevalo.

Spodaj podpisani potrjujem sledeče: Gospod **Anton Arčan**, stavitelj umetnih mlinov in žag pri Sv. Jurju ob južni železnici, napravil mi je mojo žago z dvema gatroma, enim sekolarjem, z mlinom na dva para kamnov, mlatilnico in slamoreznicu itd. vse na vodno silo, vse po najnovejšem modernem sistemu; vsled tega sem mu topla hvaležen za njegovo izborna delo in ga vsakomur v ti stroki topla priporočam.

OKONINA, 15. kimavca 1907.

Ignac Zavoloušek,

veleposestnik v Okonini v Savinjski dolini.

Podpirajte Ciril-Methodovo družbo.

Ceno posteljno perje

1 kg sivoga, skubljenega K 2[—], napol belega K 3[—]80 belega K 4[—], izredno finega K 6[—], najbolj finega, skubljenega K 8[—]. 1 kg sivoga puha 6 K, belega 10 K, naprsnega 12 K, od 5 kg začeni franko.

Dovršene postelje

iz zelo gostega, rdečega, modrega, rumenega ali belega nanking-bлага, 1 pernica 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema 80 cm dolgima in 58 cm širokima blazinama, dobro napolnjena, z novim sivim, očiščenim in trpežnim perjem K 16[—], z napolpuhom K 20[—], s puhom K 24[—]; posamezne pernice po K 12[—], 14[—], 16[—], blazine K 3[—], 3[—]50, 5[—]. Pošilja po povzetju, zavoj brezplačno, od K 12[—] naprej franko.

Maks Berger v Dešenici 224, Šumava, Češko.
Neugajajoče se zamenja ali se vrne denar.

Ceniki zastoj in franko.

450 hektolitrov vina

imam na prodaj, pristnega, samo iz grozdja napravljene, in sicer več vrst. Ponajveč razpošiljam **belo, črno in rdeče** od 56 litrov dalje po nizki ceni **30 vinarjev liter**, postavljeno na postajo Ajdovščina na Vipavskem. Meni znanim in zanesljivim odjemalcem dam tudi za nekaj višjo ceno za plačilo v treh mesecih. Kdor hoče dobrega vina, naj ga naroči tam, kjer raste.

Imam tudi še **140.000 cepljenih trt, več vrst, okorenjenih in sortiranih**. Cena 100 komadom 12 kron. Za veliko naročil se priporočam

Josip Cofič,

trtničar in posestnik vinogradov, v Vrhpolji.
P. Vipava, Kranjsko.

Najboljši češki vir za dobavo.

Ceno posteljno perje!
1 kg sivoga, izpukanega perja 2 K, boljsega 2 K 40 vin.; polbelega 2 K 80 vin.; belega 4 K, belega puhastega 5 K 10 vin.; 1 kg najfinejšega, snežnobelega, izpukanega 6 K 40 vin., 8 K; 1 kg sivoga puha 6 K, 7 K, belega, finega 10 K; najfinejšega prsnega puha 12 K. Ako se kupi 5 kg, poštine prosto.

Izgotovljene postelje iz gostonitkaste rdečega, visnjavega, belega ali rumenega nankina, dobro napolnjene, tuhnja, 180 cm dolga, 116 cm široka, z dvema blazinama, vsaka 80 cm dolga, 58 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim puhastim perjem 16 K; napol puh 20 K, puh 24 K; posamezne tuhnje 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50 vin., 4 K. Pošiljam po postnem povzetju od 12 K dalje poštine prosto. Dovoljeno je zamenjati ali vrniti, ako se plača poština; če blago ne ugaja, se denar povrne. **S. Benisch, Deschenitz, št. 794 (Češko).**
Cenik brezplačno in poštine prosto.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Celovcu

Akcijski kapital K 2.000.000.

Denarne vloge obrestujemo po

4 1/2 %

od dne vloge do dne vzdiga.

Kolodvorska cesta št. 27.

Zamenjava in eskomptuje izrebane vrednostne papirje in vnovčuje zapadle kupone. Daje predujme na vrednostne papirje. — Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavicje. Eskompt in inkaso menic. — Borzna naročila.

Centrala v Ljubljani. Podružnica v Spljetu.

Turške srečke. Šest žrebanj na leto. Glavni dobiček 300.000 frankov. Na mesečno vplačevanje po K 8 za komad.

Tiske srečke s 4% obrestmi. Dve žrebanji na leto. Glavni dobiček K 180.000. Na mesečno vplačevanje po K 10— za komad.

Prodaja vseh vrst vred. papirjev proti gotovini po dnevnem kurzu.